

Monumentnummer*: 512825

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 13 juli 1999
Kadaster deel/nr 82755/154

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Bolsward Súdwest-Fryslân Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Bolsward

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Bolsward A 1666

Omschrijving**

Inleiding

De voormalige NAAISCHOOL te Bolsward is in 1877 gebouwd in traditionele stijl, waarbij neo-classicistische elementen zijn toegepast. De bouw is opgedragen door de gasthuisvoogden van het Sint Anthonygasthuis, die al vanaf de 17de eeuw een grote rol hebben gespeeld in het maatschappelijk leven van Bolsward. Het voormalige schoolgebouw ligt binnen het beschermde stadsgezicht, aan de noordzijde van de hoofdstraat, de Jongemastraat en is met de lange voorgevel naar het zuiden georiënteerd. Het gebouw bood oorspronkelijk plaats aan een schoollokaal (links) en de woning van de directrice (rechts). Thans is het linker gedeelte, na verbouwing, in gebruik als kantoorruimte van de gemeente; het rechtergedeelte, dat qua indeling en inrichting gedeeltelijk origineel is, heeft nog steeds een woonfunctie. Het woongedeelte is echter uitgebreid door dit aan de achterzijde door een gang te verbinden met een klein huis aan de noordzijde van het perceel. Deze uitbreiding alsook het interieur van het huidige kantoorgedeelte vallen buiten de bescherming. De bescherming richt zich dus op de voormalige Naaischool en delen van het interieur.

Omschrijving

De voormalige Naaischool op rechthoekige plattegrond is opgetrokken uit bruine baksteen op een natuurstenen plint en wordt gedekt door een schilddak met zwarte geglazuurde Hollandse pannen en twee hoekschoorstenen met dekplaten. De indeling van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

voorgevel correspondeert met de oorspronkelijke interieur indeling: een lange gang met links daarvan het vier traveeën brede schoollokaal en rechts de twee traveeën brede woning. De door een kroonlijst afgesloten voorgevel wordt asymmetrisch verdeeld door een even uitspringend middenrisaliet met afgeronde hoeken en natuurstenen lekdorpels. De monumentale toegangspartij wordt gevormd door dubbele paneeldeuren met gietijzeren roosters en bovenlicht met afgeronde hoeken, die zijn gevat in een aedacula met composietkapitelen; in het driehoekige fronton is het jaartal 1877 aangebracht. De zijgevels zijn blind. Het nog zichtbare gedeelte van de achtergevel heeft vier zesruitsvensters met afgeronde hoeken en natuurstenen lekdorpels. Het INTERIEUR is gedeeltelijk nog oorspronkelijk. De eerste kamer rechts van de gang is de meest gave en heeft nog een aantal originele elementen. Onder meer de houten vensterbanken en vouwblinden met panelen, het balkenplafond en de mooi gedecoreerde marmeren schouw. Het rechtergedeelte van de bedstedenwand met paneeldeuren is verwijderd ten behoeve van de doorgang naar de (ondergekelderde) keuken.

Waardering

De voormalige naaischool aan de Jongemastraat 8 te Bolsward is van algemeen cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als bijzondere uitdrukking van een culturele en maatschappelijke ontwikkeling;
- als bijzondere uitdrukking van een typologische ontwikkeling;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van de voorgevel;
- vanwege de architectonische gaafheid van de voorgevel;
- vanwege de situering, verbonden met de sociaal-culturele ontwikkeling van de stad;
- voor het aanzien van de stad;
- in relatie tot de directe omgeving die is gelegen binnen het beschermde stadsgezicht;
- vanwege de typologische zeldzaamheid op provinciaal niveau.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument